

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Kvartalni indikatori distributivne trgovine za pravne osobe (K KPS TRG 02)
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	Federalni zavod za statistiku
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika, Odsjek za statistiku usluga i vanjske trgovine
1.3 Kontakt osoba	1) Sanja Ambrožić 2) Ademira Veličanin
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Pomoćnik direktora za sektor poslovnih statistika 2) Stručni savjetnik za statistiku unutarnje trgovine
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) sanja.ambrozic@fzs.ba 2) ademira.velicanin@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) +387 33 407 031 2) +387 33 407 034
1.8 Broj faksa	+387 33 226 151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	-
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	-
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	10.6.2019.
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Podaci o prometu u distributivnoj trgovini prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti dobiveni su iz statističkog istraživanja Kvartalni indikatori distributivne trgovine za pravne osobe (obrazac K KPS TRG02). Ovim istraživanjem prikupljaju se podaci o prometu distributivne trgovine s ciljem izračuna indeksa prometa distributivne trgovine za Federaciju Bosne i Hercegovine. Podaci se objavljuju u obliku prilagođenih i izvornih neprilagođenih nominalnih indeksa.
3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine (KD BiH 2010), koja je zasnovana na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Istraživanje obuhvata područje G-Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala (oblast 45), Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (oblast 46) i Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (oblast 47) prema KD BiH 2010. Istraživanjem su obuhvaćena aktivna pravna lica s godišnjim prihodima većim od 100.000 KM.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>Promet obuhvata vrijednost svih prodatih roba i usluga na tržištu u tromjesečju bez obzira na to jesu li naplaćene i nezavisno od toga od koje djelatnosti je ostvaren. Iz prometa se isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV), prodaja osnovnih sredstava, te drugi vanredni i finansijski prihodi.</p> <p>Distributivna trgovina uključuje sve oblike trgovinskih aktivnosti, od nabavke robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču na domaćem tržištu. Ona obuhvata: promet od djelatnosti trgovine na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima, rezervnim dijelovima i priborom, te popravak motornih vozila i motocikala, te promet od djelatnosti trgovine na veliko, promet od djelatnosti trgovine na malo, promet od ostalih djelatnosti (specijalna lista).</p>
3.5 Statistička jedinica	<p>Poslovni subjekti - pravne osobe izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka, koji su u Statističkom poslovnom registru prema glavnoj djelatnosti registrirani u području G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala po KD BiH 2010, te manji broj izabranih poslovnih subjekata (specijalna lista) koji su prema glavnoj djelatnosti registrirani u drugim djelatnostima, ali obavljaju djelatnost trgovine.</p>
3.6 Statistička populacija	<p>Istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz ažuriranog Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku. Okvir za kreiranje uzorka sadrži aktivne poslovne subjekte, prema glavnoj djelatnosti registrirani u području G - Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala prema KD BiH 2010, isključujući poslovne subjekte godišnjim prihodom manjim od 100.000 KM. Na osnovu ranije utvrđenih kriterija, vrši se izbor jedinica u uzorku. Za klasu IV se koristi puni obuhvat, dok se u klasama II i III koristi slučajni stratificirani uzorak. Klase se određuju na osnovu godišnjeg finansijskog podatka. Na osnovu rezultata dobijenih iz uzorka, procjenjuje se cijeli skup. Obuhvaćeni su i poslovni subjekti koji su prema glavnoj razvrstani u druge djelatnosti ali se bave i distributivnom trgovinom (specijalna lista jedinica po vrsti djelatnosti). Za 2018.godinu u uzorak je izabrano 1561 izvještajnih jedinica, i to 1533 iz uzorka i 28 na specijalnoj listi. Poduzetnici nisu uključeni u ovo statističko istraživanje.</p>
3.7 Referentno geografsko područje	Entitet Federacije Bosne i Hercegovine.
3.8 Vremenska pokrivenost	2006-2018
3.9 Bazni period	2015 = 100
4. Jedinica mjere	Indeksi prometa i procentualne stope promjene
5. Referentni period	Referentni period je tromjesečje.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četverogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu. Sporazum o provođenju statističkih istraživanja za područje Kantona Sarajevo koja će tekućoj godini sprovesti Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Agencija za statistiku BiH (BHAS).
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	S podacima se postupa u skladu s politikom povjerljivosti (tačka S.7.1). Podaci se objavljuju na agregiranom nivou, nivou oblasti po klasifikaciji KD BiH 2010.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Rezultati ovog istraživanja se objavljuju tromjesečno.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	1)Redovno Saopćenje distributivne trgovine: http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trgovina-i-ostale-usluge/ 2)Godišnje Saopćenje distributivne trgovine: http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trgovina-i-ostale-usluge/

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

10.2 Publikacije	1) Mjesečni statistički pregled FBiH: http://fzs.ba/index.php/publikacije/ 2) Statistički godišnjak/ljetopis FBiH http://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjaciljetopisi/
10.3 On-line baza podataka	Nije dostupna.
10.4 Pristup mikro podacima	Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.
10.5 Drugo	-
10.6 Dokumentacija o metodologiji	1) Metodološko uputstvo - Indeks prometa distributivne trgovine - MD 27 http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/MD%20DT%20bos.pdf 2) Metodološki okvir za razvoj kratkoročnih poslovnih statistika u BiH - MD 20 http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/STS_2012-001_01-bh.pdf
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Izvještaj o kvalitetu - Kvartalni indikatori distributivne trgovine za pravne osobe http://fzs.ba/index.php/statisticki-standardi/
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedi preporuke o organizaciji upravljanje kvalitetom date u Kodeksu prakse europske statistike CoP, i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta europskog statističkog sistema (QAF), kao i preporuke date u Metodološkim smjernicama za pripremu izvještaja o kvalitetu statističkih istraživanja.
11.2 Procjena kvaliteta	-
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Korisnici ovih podataka su poslovni subjekti-pravna lica, finansijske institucije, analitičari, mediji, i opća javnost, te interni korisnici.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

12.2 Zadovoljstvo korisnika	Postoji istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je urađeno na nivou Federalnog zavoda za statistiku. Istraživanje je sprovedeno u junu 2019. godine. Istraživanje je provedeno za sve oblasti, što uključuje i distributivnu trgovinu. http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/07/Istra%C5%BEivanje-o-zadovoljstvu-korisnika-2019-rezultati-bosanski.pdf
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	Za provođenje istraživanja distributivne trgovine u FBiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (na nivou grane djelatnosti prema KD BiH 2010). Podaci dobijeni iz uzorka predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Podaci su podložni uzoračkim i neuzoračkim greškama.
13.2 Greška uzorkovanja	Greške uzorkovanja se javljaju kod istraživanja koja se temelje na slučajnom uzorku, i nastaju kao posljedica činjenice da se u istraživanju ne posmatra cijela populacija, već samo dio te populacije tj. uzorak. Najvažniji statistički pokazatelji reprezentativnosti i tačnosti uzorka su standardna greška i koeficijent varijacije. Trenutno se za satistiku distributivne trgovine ne računa standardna greška, ali se računa koeficijent varijacije koji se ne objavljuje.
13.3 Neuzoračka greška	Najčešće neuzoračke greške su greške prekomjernog obuhvata i greške mjerenja.
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	Podaci se objavljuju 55 dana nakon završetka referentnog tromjesečja (T+55).
14.2 Tačnost	Datum objave i planirani datum objave podataka distributivne trgovine su identični, tj. nema odstupanja od datuma objave i datuma planirane objave.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	-
15.2 Vremenska uporedivost	Metodologija istraživanja je u potpunosti harmonizirana sa onom koja je propisana Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 (aneks D), o kratkoročnim poslovnim statistikama iz 1998. i njenim izmjenama i dopunama, kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.
15.3 Usklađenost - cross domain	Referentno istraživanje je mjesečno istraživanje trgovine na malo koje je u potpunosti usklađeno sa zahtjevima EU-STS regulative (aneks C).
15.4 Usklađenost - interna	Indeksi prometa Distributivne trgovine su usklađeni za dati set podataka.
16. Troškovi i opterećenje	-
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Ne postoji zvanična politika revizije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

17.2 Revizija podataka - praksa	<p>-Prva redovna revizija podataka podrazumijeva da se pri publikovanju podataka za tekuće tromjesečje revidiraju objavljeni podaci za prethodno tromjesečje (t-1) u skladu sinformacijama dostavljenim od strane izvještajne jedinice.</p> <p>-Druga redovna revizija prethodno publikovanih podataka je godišnja revizija, koja obuhvata sve nastale promjene podataka dostavljene nakon prve revizije, kako bi se osigurala tačnost objavljenih podataka.</p> <p>Posljednja vanredna revizija je urađena je 2013.godine za vremensku seriju 2006-2012., a posljedica je metodoloških promjena.</p>
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Podaci se prikupljaju direktno od izvještajnih jedinica, na osnovu dostupne knjigovodstvene evidencije.
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Kvartalno
18.3 Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom, korištenjem upitnika (obrasci K KPS TRG 02), koji se dostavlja poštom, e-mailom i faksom.
18.4 Validacija podataka	Provjerava se: broj pozitivnih odgovora u odnosu na uzorak, kompletnost popunjavanja upitnika, djelatnost izvještajne jedinice, odstupanje podataka o prometu u odnosu na prethodni period (veliki rast ili pad prometa +/-50%).
18.5 Kompilacija podataka	<p>Istraživanje se provodi na bazi uzorka. Na osnovu mikro podataka o prometu izvještajnih jedinica i njihovim agregiranjem na nivou stratuma djelatnosti KD BiH 2010 izračunava se ukupan promet. Agregiranje prometa na više nivoe djelatnosti (grana, oblast) se vrši prije kompilacije indeksa. Podaci o prometu na nivou poslovnog subjekta ponderisani su ponderima izračunatim po stratumima uzorka. Inicijalni ponder za jedinice istog stratuma jednak je količniku broja jedinica u stratumu i broja jedinica u uzorku. Prvobitni ponderi su korigovani za neodgovor. Da bi se dobila vrijednost procijenjenih totala poslovnih subjekata po stratumima, za konačnu korekciju koristi se ratio estimator (odnos između administrativnog finansijskog podatka i procijenjenog finansijskog podatka).</p> <p>Ukupna procjena prometa na nivou svake jedinice (i) jednaka je proizvodu prikupljenog prometa (yi) za tu jedinicu, pondera te jedinice (wi) i ratio estimatora (rh) za stratum kojem pripada ta jedinica.</p> <p>Proces kompilacije indeksa se sastoji od sljedećih faza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izračunaju se totali prometa distributivne na nivou stratuma djelatnosti KD BiH 2010 za Federaciju BiH, 2. tromjesečni indeksi se dobijaju kao količnik prometa tekućeg perioda (za različite nivoe djelatnosti) i prometa ostvarenog u baznoj godini, a objavljuju se i stope rasta (tromjesečne i godišnje) koje predstavljaju procentualne promjene nivoa prometa tekućeg perioda u odnosu na prethodni. Podaci o prometu se objavljuju u obliku prilagođenih i izvornih neprilagođenih nominalnih indeksa.
18.6 Prilagođavanje	Objavljuju se sezonski i kalendarski prilagođeni i neprilagođeni (izvorni) nominalni indeksi

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

19. Komentar